

54 yıllık bir tarih; inişleriyle çıkışlarıyla; iyileriyle kötülerıyla... EMO tarihinden bahsediyoruz... Bütün bu yıllar sadece hafızalarda birer yıl, birer rakam, bir tutanak, bir bildiri ya da bir karar mıdır?

"Evet" demek mümkün değil: Ete kemiğe bürünmüş; emekle, çalışmayla, özveriyle, kişilikle, sevinç ve hüznle ve her şeyden önemlisi doğru bir dünya görüşüyle şekillenmiş bir tarihten söz etmeden söylenecek her şey gerçeği eksik yansıtacaktır.

Dolayısıyla ete/kemiğe bürünmüş bu tarihi yapanları tanımadan, onların duygu ve kişiliklerini bilmeden, mücadelelerini kavramadan hiçbir şey anlayamayız. 1970'lerdeki gelişmeleri ve süreci anlamak için Teoman Öztürk'ü, Bedri Karafakioğlu'nu ne kadar bilmek gerekiyorsa, 12 Eylül sonrası koşullardaki EMO'yu anlamak da, Hasan Balıkcı'yı, Alaettin Anahtarçı'yı, Tülin Aydın'ı ve onlar gibileri tanıtmaktan geçmektedir.

Bu sayımızla birlikte tarihimizde yer almış değerlerimizi anlatmaya, onları daha yakından tanımaya çaba sarfedeceğiz.

30 Yıl Önce Katledilen Şubemiz Kurucularından Ord. Prof. BEDRİ KARAFAKIOĞLU

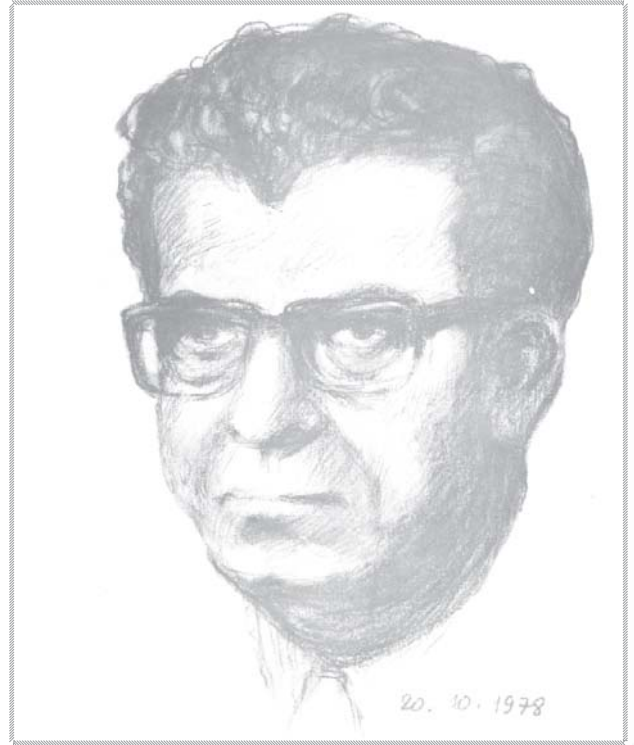
Uzun boylu, sağlam yapılı, esmer, kendine has kıvrıkcık saçlarıyla, elindeki kahverengi çantasını sallaya sallaya yolda yürüyen, güleç yüzlü, sevimli bir üniversite hocası düşünün. Hareketlerindeki çocuksuluğu, kişiliğinden, sevgisinden ve neşesinden alıyor. Her sabah yaptığı gibi 40 yılını verdiği üniversitesine gitmek için caddede ilerliyor.

Aynı gün radyolar şu anonsu geçiyorlar: "İTÜ eski rektörlerinden Elektrik Fakültesi Dekanı Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu 20 Ekim 1978 Cuma günü Bakırköy Gençler Caddesi'nde kimlikleri bilinmeyen kişilerce tabancayla yaylım ateşine tutularak öldürülmüştür."

Bedri Karafakioğlu, 23 Ekim 1915'te Çorum'da 3 çocuğun ortancası olarak doğdu. Annesini küçük yaşta kaybetti. Babası Suheyp Rumi Bey, Mülkiye'den yani şimdiki adıyla Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. Van, Aydın, Edirne gibi pek çok ilde valilik; 1926-1929 yılları arasında Çorum Belediye Başkanlığı ve daha sonraları Çorum Milletvekiliği yaptı. Bedri Karafakioğlu, babasının görevi nedeniyle birçok şehirde bulundu. Liseyi Adana'da 1932 yılında bitirdi ve aynı yıl o zamanki adıyla İstanbul Mühendis Mektebine girdi.

Ailesinin maddi durumu iyi olmadığı için PTT'den aldığı bursla 1937 yılında Fransa'ya giderek, Paris'te Ecole Nationale Supérieure Des Telecommunications'da 2 sene okudu. Mühendis Mektebi'nde yalnız inşaat ve makine bölümleri olduğu için onunla Paris'e gidenler genellikle inşaat mühendisliğini seçtiler; fakat Karafakioğlu tercihi elektrik mühendisliğinden yana kullandı. Yurda dönüşünün ardından 1939 yılında kendi gibi elektrik mühendisliğinde okuyanlarla beraber İTÜ Elektrik Fakültesi'ni kurdular.

1939 yılından Üniversiteler Kanunu'nun çıktığı 1947

yılına dek Yüksek Mühendis Mektebi'ndeki görevlerinin yanında PTT'de Fen Müfettişliği ve Telsiz Mühendisliği yaptı. 1947 yılından itibaren yalnızca İTÜ'de çalıştı. 1939'da doçent 1948 yılında profesör oldu. 1948-1954 yıllarında Telgraf-Telefon Tekniği Kürsüsü'nde, 1954-1960 arasında ise Telekomünikasyon Tekniği Kürsüsü'nde profesörlük yaptı. 1954'teki kuruluşundan 1957 yılına dek İTÜ Teknik Okulu Müdürlüğü görevinde bulundu ve sonrasında İTÜ Mühendislik-Mimarlık Fakültesi'ne dönüştürülen bu birimde sürekli ders verdi. 1960 yılında Elektrik Fakültesi Profesörler

Kurulu tarafından Telekomünikasyon Tekniği Kürsüsü Ordinaryus Profesörlüğe oybirliği ile seçildi. 1964-65 yıllarında İTÜ Elektrik Fakültesi Dekanlığı, 1965-69 yılları arasında İTÜ Rektörlüğü yaptı.

1960-1961 yıllarında 27 Mayıs sonrası Kurucu Meclis'te İTÜ temsilcisi, 1963-68 yılları arasında OECD Bilimsel Araştırma Komitesi Türkiye temsilcisi, 1963-1968 TRT yönetim kurulu üyeliği 1970-1975 Avrupa Rektörler Konferansı Türkiye temsilciliği, 1973-1976 arası Üniversite Denetim Kurulu üyeliği görevlerinde bulundu. Rektörlüğü sırasında Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin açılmasına destek vererek, 1972-1976 yılları arasında da bu üniversitede öğretim görevlisi olarak eş zamanlı çalıştı.

Bedri Karafakioğlu'nun rektörlük yaptığı dönem, 1965'den sonra gelişen anti-empyralist demokrasi mücadelesinin üniversitelerde güçlendiği dönemdir.

1968'den sonra çıkarılmak istenen "Öğrenci Disiplin Yönetmeliği"ne "Gençliğin heyecanları emirlerle kanalize edilemez" diyerek karşı çıktı Karafakioğlu. Bu yıllar içinde İstanbul Teknik Üniversitesi, İTÜ Teknik Okulu ve İstanbul Yüksek Tekniker Okulu tarafından "Özel Okullar Yürüyüşü" olarak gerçekleştirilen protesto çalışmalarının toplantılarına katılmaktan geri durmadı. Öğrencileriyle her zaman içiçe yaşamaktan, öğrenci temsilcilerini evinde kabul etmekten çekinmedi. Onlarla aynı masalarda yemek yedi, onlara yeri geldiğinde sevecen lakaplar taktı.

Bedri Karafakioğlu, rektörlüğü sırasında İTÜ Maslak Kampusü'nün alınması, 2 kademeli öğretimin uygulanması, Temel Bilimler Fakültesi'nin ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesi'nin kurulması gibi önemli projelere imza attı.

Yabancı dilde yayınlanmış 5 makalesi, Türkçe 8 telif, 13 tercüme kitabı, 9 telif, 13 tercüme makalesi vardır.

Bedri Karafakioğlu çok yönlü uğraşlarının yanında, Elektrik Mühendisleri Odası 7. Olağan Kurulu'nun kararı gereğince başlayan İstanbul Şubesi'nin kuruluş çalışmalarında aktif yer alarak, 1961 yılında Şubemizin kuruluşuna çok değerli katkılarda bulundu. 1965-1967 yılları arasında da EMO İstanbul Şubesi'nde 5. ve 6. dönem yönetim kurulu başkanlığında bulundu.

Bedri Karafakioğlu 20 Ekim Cuma günü Bakırköy Gençler Caddesi'nde kimlikleri bilinmeyen kişiler tarafından tabancayla yayılım ateşine tutularak öldürüldü. Katilleri hiçbir zaman açığı çıkarılmadı ama onun katledilmesinin, Doç. Dr. Bedreddin Cömert, Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil, Öğretim Görevlisi Orhan Yavuz ve daha niceleri gibi, 1970'li yıllarda

gelişip büyüyen anti-empyralist, anti-faşist mücadeleyi boğmak ve ülkeyi tam bir zapturapt altına almak isteyen faşist güçlerin kanlı planlarının bir parçası olduğundan kimsenin şüphesi yoktur.

O dönemde ilk kez bir ordinaryus profesörün öldürülmesi büyük tepkilere yol açtı. Başta İTÜ yönetimi olmak üzere birçok üniversite çevresi, Karafakioğlu'nun öldürülmesini protesto ettiler. İTÜ ve İstanbul Üniversitesi, öğrenime süresiz ara verirken, İDMMA'da eğitime 4 günlük ara verildi. Ege Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Bursa Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Boğaziçi Üniversitesi ve Orman Fakültesi cinayeti protesto etti. TMMOB, Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, DİSK, Türk-İş, Tüm Öğretim Üyeleri Derneği, İstanbul Barosu, İTÜ-DER gibi kuruluşlar, siyasi partiler, sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve daha niceleri bu protesto kervanında yer aldı.

Görgü tanıklarının ifadelerine göre sanıkların temsili resimleri çizildi, ilk günden itibaren birçok kişi gözaltına alındı, birçok kişi de aranmaya başlandı. Ne var ki, hiçbir şekilde katiller yakalanamadı. Soruşturma dosyası, önce Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'na, 12 Eylül Askeri Darbesi sonrasında da İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na aktarıldı. İstanbul'dan sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra soruşturma dosyaları Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'na devredildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'ndaki bekleme döneminden sonra da, 1986 yılı başlarında yeniden Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'na döndü. Burada, soruşturma dosyasına 986/10344 hazırlık numarası verilerek yıllarca bekletildikten sonra zamanaşımından dolayı dosya kapatıldı.

"Onun için insanlar vardı. Kusurları, yetenekleri, dertleri ve sevinçleri ile birlikte sevip benimsediği... Onun için öğrencileri vardı. Çok sevdiği, yaramazlıklarını görmezlikten geldiği, her birine kendince isim bulduğu..."

Onun için yurdu, üniversitesi, kürsüsü vardı, birçok şey verilecek, geliştirilecek, yüceltilecek...

Veriyordu, verebiliyordu da

Ta ki 1978'in 20 Ekim'ine kadar.

Kıyılmayacak biriydi Bedri Bey."

(Prof. Dr. Günsel Durusoy-Bedri Karafakioğlu'nun asistanı).

